- *a digital facsimile edition from Project Runeberg*
http://runeberg.org/gjodning/0066.html

	af hele Europas Forbrug	Tons ialt	Forbruget pr. Mill. Indb.
Det tyske Rige m. Østerrige og Ungarn	45 %	511 200	4 976
Frankrige	20 »	227 200	5 826
Belgien	12 »	136 320	19 474
Storbritanien og Irland	9 »	102 240	2 375
Italien	4 »	45 440	1 377
Holland	3 »	34 080	6 310
Danmark	3 »	34 080	13 630
Norge og Sverige	2 »	22 720	3 163
Rusland	1 »	11 360	109
Spanien	1 »	11 360	611

Til Norge var Indførselen i 1897 . . . 50 700 kg.
» 1900 . . . 730 000 »
» 1904 . . . 1 104 000 »

Chilisalpeteret indførtes til Norge antagelig første Gang i 1878.

Til Danmark indføres aarlig ca. 12 Millioner kg. Chilisalpeter.

Ved Betragtningen af de her anførte Tal for Handelen med Chilisalpeter maa det erindres, at en Del deraf finder Anvendelse i Industrien til Konvertsalpeter og til Salpetersyre; det er dog den langt overveiende Del, der konsumeres af Landbruget.

Kalisalpeter.

Dette Stof har den kemiske Formel $K NO_3$, som svarer til et Indhold af 13,9 % Kvælstof. Det anvendes dog kun sjeldent som Gjødning, da det indtil videre er for kostbart for dette Formaal.

Paa Grund af sit Indhold af ca. 39 % Kalium, d. e. ca. 47 % Kali, vilde det ogsaa overveiende virke som Kaligjødning.

I Europa indvandtes det tidligere i de saakaldte Salpeterplantager, hvor Houge af Jord blandet med Aske og kvælstofholdige Stoffer henligger til de sidstnævntes Nitrifikation under Luftens Adgang.

I de senere Aar fremstilles det dog mest ved »Konvertering«, d. v. s. Omsætning mellem Chilisalpeter og Klorkalium:

$$Na NO_3 + K Cl = K NO_3 + Na Cl.$$

Endvidere forekommer Kalisalpeteret naturligt i Indien og ligesaa i Bolivia. Ogsaa i Sydafrika har man fundet store Lag af Kalisalpeter. Den samtidige Forekomst af Fosfater i disse Lag synes at tyde paa, at Salpeteret her har en anden Oprindelse end Chilisalpeteret; man antager, at det er opstaaet ved Nitrifikation af antediluvianske Dyrs Exkrementer.

Et *Kali-Natronsalpeter*, der undertiden indvindes som Biprodukt ved Salpeterfabrikationen ved Tarapaca, er af og til kommet i Handelen med et vexlende Indhold af de to Alkalinitrater (ca. 12—40 % Kalciumnitrat, 55—83 % Natriumnitrat).